

14.06.2024 УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

promova.zno

https://t.me/promova_zno

1. Подвоєння букв є в усіх словах рядка

- а) спорт..овари, без..аперечний, шален..ий
б) благословен..ий, в..ічливий, від..звеніти
в) роз..броїти, спересерд..я, попідвікон..ю
г) контр..озвідка, числен..ий, очікуван..я

2. Буквосполука -ЧЧ- є в усіх словах рядка

- а) коза..ина, Вінни..ина
б) Житомир..ина, воя..ина
в) солдат..ина, Туре..ина
г) Німе..ина, рекру..чина

3. НЕМАЄ орфографічних помилок у варіанті

Повністю відновити не вдалося, але були такі помилки: мистецтво, студентство, бароковий

4. Однаковий звук позначають букви, виділені жирним в окремих словах речення

- а) шістсот, **т**рясти, баскет**б**ольний
б) гаран**т**ія, камін**ч**ик, зайня**т**ий
в) зап'я**т**я, ромаш**ц**і, хворост**я**ний
г) розма**з**ня, з'я**в**итися, про**с**ьба

5. Префікси -ПРИ- є в кожному слові рядка

- а) пр..чудовий, пр..тиснути, пр..буток
б) пр..краса, пр..бережний, пр..бігти
в) пр..вітний, пр..міський, пр..смачно
г) пр..забути, пр..суворо, пр..класти

6. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- а) жмен..ці, винос..те, виріз..блений
б) він..чати, запоріз..кий, жен..шень
в) малесен..кий, одягаст..ся, мен..ший
г) мистец..кий, учител..ство, кін..цівка

7. Правильно позначено наголос в кожному слові, ОКРІМ

- а) до**в**езти до піц**е**рії, див**л**ячись на завдан**н**ня
б) уроч**и**стий б**л**агові**с**т, експ**е**рт з маркетин**г**у
в) нов**и**й бюлет**е**нь, чорно**с**лив з начин**к**ою
г) заіржав**і**лий прич**і**п, чар**і**вний листо**п**ад

8. Усі складні слова потрібно писати через дефіс у рядку

- а) стоматолог/ортодонт, жовто/гарячий, механіко/математичний
б) українсько/англійський, кисло/солодкий, перекоти/поле
в) м'ясо/молочний, конференц/зал, медико/генетичний
г) мовно/літературний, відео/ігри, військово/транспортний

9. Спільнокореневим до слова *пекти* є всі слова, ОКРІМ

- а) пекар
б) обпечений
в) печеніг
г) випічка

10. Лексичної помилки НЕМАЄ в рядку

- а) чекати близько години
б) відказуватися від ідеалів
в) вилучити користь із ситуації
г) підводити підсумки

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

11. Українським відповідником до іншомовного слова *статечний* є

- а) увічливий
б) високий

- в) поважний
- г) терплячий

д) нерухомий

12. Лексичної помилки НЕМАЄ в реченні (варіанти дещо скорочені)

- а) Система «розумний будинок» – це надійний енергоефективний спосіб захисту майна від злочинців чи будь-яких непередбачуваних обставин.
- б) Правильне настроєння системи «розумний будинок»...
- в) Установка датчиків вібрації та руху дверей дає змогу отримувати сповіщення...
- г) Це надзвичайно зручно і практично, особливо на час тривалої відсутності господарів помешкання вдома.
- д) З такими гаджетами з'являється можливість слідити за житлом віддалено...

13. Пряму мову в реченні

Представниця Ради самоврядування сказала 9-класникам: «Кожен з вас може запропонувати свої правила, а найдоречніші розглянемо на засіданні й внесемо до статуту нашого ліцею»

правильно передано непрямою мовою в рядку

- а) Представниця Ради самоврядування сказала 9-класникам, що кожен з нас може запропонувати ваші правила, а найдоречніші розглянемо на засіданні й внесемо до статуту нашого ліцею.
- б) Представниця Ради самоврядування сказала 9-класникам, що кожен з вас може запропонувати свої правила, а найдоречніші розглянемо на засіданні й внесемо до статуту нашого ліцею.
- в) Представниця Ради самоврядування сказала 9-класникам, що кожен з них може запропонувати свої правила, а найдоречніші розглянуть на засіданні й внесуть до статуту нашого ліцею.
- г) Представниця Ради самоврядування сказала 9-класникам, що кожен з них може запропонувати свої правила, а найдоречніші розглянуть на засіданні й внесете до статуту нашого ліцею.
- д) Представниця Ради самоврядування сказала 9-класникам, що кожна з вас може запропонувати власні правила, а найдоречніші розглянуть й внесуть до статуту нашого ліцею.

14. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак)

Не все встигли переписати, але завдання можна зробити

Виїзд у сільську місцевість на відпочинок, (1) такий необхідний усім мешканцям мегаполісів, (2) був відомий ще в Римській імперії.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків, запропоноване в рядку

- а) коми 1, 2 – при відокремленій обставині
- б) кома 3 – на межі сурядних частин складного речення
- в) кома 4 – на межі підрядної частини складного речення
- г) крапка з комою 5 – на межі безсполучникових частин складного речення
- д) коми 7, 8 – при відокремленій прикладці

15. Граматично правильне продовження речення «Перечитуючи твої листи, ...» наведено в рядку (завдання з osvita.ua)

- а) у мене покращився настрій.
- б) мені пригадалися давні події.
- в) Карпати здавалися реальністю.
- г) є можливість поринути в минуле.
- д) знову згадуємо нашу цікаву подорож.

Завдання 16–20 стосуються речень, у яких зроблено пропуски. Визначте правильні варіанти послідовного заповнення цих пропусків для кожного речення.

16. Незвичайною візитівкою _____ є бронзові статуетки гномів, які були символом опозиційного руху _____ років минулого століття.

- а) Вроцлава, вісімдесятих
- б) Вроцлаву, восьмидесятих
- в) Вроцлава, восьмидесятих
- г) Вроцлаву, вісідесятих
- д) Вроцлава, вісьмидесятих

17. Прогулюючись набережною, ви побачите гнома-прачку, _____ ось уже _____ років _____ білизну в Одрі.

- а) яка, два десятки, полощить
- б) який, два десятка, полоще
- в) який, два десятки, полоще
- г) яка, два десятка, полощить
- д) який, два десятки, полощить

18. На концерт улюбленого _____ завжди _____ завчасно _____: маю тексти всіх пісень і залюбки ділюся _____ з охочими співати разом.

- а) гурту, прихожу, підготовленим, ними
- б) гурта, приходжу, підготованим, їми
- в) гурту, приходжу, підготованим, ними
- г) гурта, прихожу, підготовленим, їми
- д) гурту, приходжу, підготованим, ними

19. Не _____ познайомитися на вулиці міста з гномом-охоронцем, виробником _____ ескімо, банкіром та іншими.

- а) втратіть можливості, смачного
- б) втратьте можливостей, смачної
- в) втратьте можливості, смачного
- г) втратіть можливості, смачної
- д) втратьте можливостей, смачного

20. Послухайте класичну музику в одній з _____ зал Європи й біля входу знайдіть в оркестрі мініатюрних бронзових _____.

- а) найвідоміших, трубачів
- б) найбільш відомих, трубачей
- в) найвідомих, трубачів
- г) найбільш відоміших, трубачів
- д) найвідоміших, трубачей

Завдання 21–25 стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них.

- А ще *вчені* виявили, що прескевю пов'язане зі звуковою особливістю слова й частіше буває у двомовних людей, коли ті використовують мову, якою спілкуються рідше.
- Однозначного пояснення цього явища немає, однак є кілька припущень: наприклад вважають, що причиною може бути певне *блокування* пам'яті іншим словом, великий обсяг інформації, вік мовця тощо.
- Неприємний стан, який викликає таку знервованість, називають «прескевю, або феномен на кінчику язика», коли весь час є *відчуття*, що ось-ось вдасться дібрати потрібне слово...
- Ви все більше напружуєте *пам'ять*, пригадуючи безліч фактів про слово, іноді навіть починаєте дратуватися...
- З вами бувало таке, що якесь добре знайоме звичне *слово* ніби крутиться на язиці, але згадати його ніяк не можете?

21. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

- а) $\triangle \triangle \square \circ \diamond$
- б) $\triangle \diamond \square \triangle \circ$
- в) $\triangle \square \diamond \circ \triangle$
- г) $\triangle \square \circ \diamond \triangle$
- д) $\triangle \diamond \circ \triangle \square$

22. Відокремлена обставина є в реченні, позначеному

- а) $\triangle$
- б) $\circ$
- в) $\diamond$
- г) $\square$
- д) $\triangle$

23. НЕМАЄ однорідних членів в реченнях, позначених

- а) $\triangle \triangle$
- б) $\circ \square$
- в) $\diamond \triangle$
- г) $\square \triangle$
- д) $\triangle \circ$

24. Пунктуаційну помилку допущено в реченні, позначеному

- а) $\triangle$
- б) $\circ$
- в) $\diamond$
- г) $\square$
- д) $\triangle$

25. Синтаксичну роль виконують всі виділені слова, ОКРІМ

- а) вчені
- б) блокування
- в) відчуття
- г) пам'ять
- д) слово

26. Доберіть до кожного речення (1–4), у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм (А – Д).

Фразеологізм

- а) грати очима
- б) грати першу скрипку
- в) грати в мовчанку
- г) грати з вогнем
- д) грати на болючій струні

Речення

1. Національний банк зобов'язаний [...] в розробленні грошово-кредитного регулювання економіки.
2. Працювати без трудового договору – це як [...], адже керівництво може не зважати на права співробітника.
3. Якщо підрядник і надалі буде [...], не звітуючи про роботу, то замовник залишає за собою право розірвати угоду.
4. Критичне мислення допоможе уникнути багатьох проблем, якщо хтось намагається [...], емоційно повідомляючи неперевірену інформацію.

27. З'ясуйте, якою частиною мови (А – Д) є виділені слова (1–4) в реченні (цифра позначає наступне слово). (Завдання з osvita.ua)

Завдяки (1)комп'ютерним технологіям медици проводять високоточну діагностику, (2)використовуючи результати таких досліджень на (3)всіх етапах (4)лікування.

Слово в реченні

1. комп'ютерним
2. використовуючи
3. всіх
4. етапах

Частина мови

- а) займенник
- б) прикметник
- в) форма дієслова (дієприслівник)
- г) форма дієслова (дієприкметник)
- д) іменник

28. Доберіть умову вживання тире (А – Д) до кожного прикладу речення (1–4).

Умова вживання тире

1. тире між підметом і присудком
2. тире в безсполучниковому реченні
3. тире в складносурядному реченні
4. тире при відокремленому означенні

Приклад речення

- а) Інколи ми різко поринаємо в сон і наше дихання сповільнюється, тож мозок, остерігаючись найгіршого, надсилає сигнал кінцівкам – скоротитися і розбудити нас.
- б) Наш організм не бачить відмінності між засинанням та «вічним спокоєм» – спрацьовує інстинкт самозбереження.
- в) Саме тому після здригання людина прокидається – і, переконавшись у безпеці свого існування, вона засинає вже спокійно.
- г) Тремтіння – один із механізмів, який мозок використовує для скорочення м'язів, у такий спосіб намагаючись привести нас до тями.
- д) Тепла ванна, масаж, вода з медом – усе це робить перехід до сну більш плавним і позбавляє вас раптового пробудження.

promova

29. Поєднайте виділені фрагменти простих (1–4) і складних (А – Д) речень за подібністю синтаксичного значення. Зразок такого поєднання показано на схемі.

Не все встигли переписати, але найголовніше є

Просте речення

1. Починаючи з травня, триває сезон...
2. Більшість українців плакає мрію здійснити сходження...
3. Завдяки супроводу гіда...
4. ... можна побачити два двотисячники.

Складне речення

- а) Відколи існує туризм на Говерлі, побудували...
- б) ... бо після обіду посилюється хмарність.
- в) ... пройти маршрут, що вперше проклали ще в 1880 році.
- г) ... пам'ятайте, що босоніжки, черевики...
- д) Якщо ви остаточно наважились на сходження, то...

30. З'ясуйте тип кожного речення (А–Д) в тексті (цифра (1–4) позначає наступне речення).

Тип речення:

1. складносурядне
2. складнопідрядне
3. безсполучникове
4. складне з різними видами зв'язку

Речення (текст)

а) Звична кореспонденція невпинно втрачає свої позиції, але ще залишаються романтики, які люблять писати класичні листи.

б) Напевно, хтось із них понад 15 років тому й вигдав посткросинг, або обмін листівками з усього світу.

в) У посткросингу діє система непрямого обміну: відправляючи поштівки одним користувачам, учасник отримує їх від інших.

г) Зазвичай листівки купують у поштових відділеннях або в мистецьких галереях, але можна розсилати й виготовлені власноруч.

д) Проект має базу всіх учасників, а також механізм видавання адрес, спрямованих на те, щоб різниця між відправником та отримувачем була мінімальною.

promova.zno

ВІДПОВІДІ:

1. Б	16. А
2. А	17. В
3.	18. Д
4. В	19. В
5. Б	20. А
6. А	21. В
7. Г	22. Г
8. В	23. В
9. В	24. Б
10. В	25. Г
11. В	26. 1-Б, 2-Д, 3-В, 4-Г
12. Г	27. 1-Б, 2-В, 3-А, 4-Д
13. В	28. 1-Г, 2-Б, 3-В, 4-А
14. А	29. 1-А, 2-В, 3-Б, 4-Г
15. Д	30. 1-Г, 2-Д, 3-В, 4-А

promova.zno